

Wat heeft soorten- bescherming met uw werkzaamheden te maken?

www.limburg.nl

provincie limburg

Beschermde dieren en planten

De Wet natuurbescherming heeft in hoofdstuk 3 een aantal dieren en planten benoemd als beschermde soorten. Beschermde dieren en planten komen niet alleen voor in de beschermde Natura 2000-gebieden, maar bijvoorbeeld ook binnen de bebouwde kom of op bedrijventerreinen. Zij maken graag gebruik van onze woningen en schuren als verblijfplaats. Daarnaast kunnen zij ook in bomen, tuinen of in de omgeving van gebouwen aanwezig zijn.

Wat kunt u doen

Als u bepaalde werkzaamheden gaat uitvoeren moet u zich er van bewust zijn dat er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, waar u rekening mee moet houden.

In deze brochure zijn een aantal veelvoorkomende werkzaamheden als voorbeelden weergegeven. Naast de genoemde werkzaamheden op de volgende pagina's moet u ook bij ruimtelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld bouwen van woningen, realiseren van wind-/zonneparken, herinrichten van een gebied, aanleggen van wegen of uitbreiden van bedrijventerreinen) rekening houden met beschermde soorten, aangezien het leefgebied van beschermde soorten mogelijk wordt vernield door deze ruimtelijke ontwikkelingen.

WAT IS DE WET NATUURBESCHERMING (Wnb)

De Wnb gaat over de bescherming van dieren en planten die in het wild voorkomen, zodat het voortbestaan van hun populatie gewaarborgd blijft. Deze wet kent een aantal verbodsbepalingen. Zo is het verboden om beschermde dieren te doden, te vangen of te verstoren of nesten en verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen of vernielen. Voor beschermde planten is het verboden om deze te plukken of de plek waar de planten groeien te vernielen. In de Wnb is ook een algemene verplichting opgenomen, de zogenaamde zorgplicht. Dit betekent dat iedereen voldoende zorg moet dragen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving en dat nadelige effecten zoveel mogelijk moeten worden voorkomen.

Kappen van bomen en/of struiken

Het snoeien of verwijderen van één of meerdere bomen of struiken kan zorgen voor negatieve effecten op bijvoorbeeld beschermde vogels en vleermuizen die in bomen of struiken verblijfplaatsen of nesten hebben. Bomen kunnen ook onderdeel zijn van trekroutes of gebieden waar de dieren voedsel zoeken. Door het kappen van bomen kunnen vaste voortplantings-, rust- en verblijfplaatsen en/of leefgebied verloren gaan of kan er versnippering van het leefgebied optreden. Ook kunnen de werkzaamheden tijdens het kappen zorgen voor verstoring door geluid, beweging en trilling en directe sterfte van soorten die op de werklocatie aanwezig zijn.

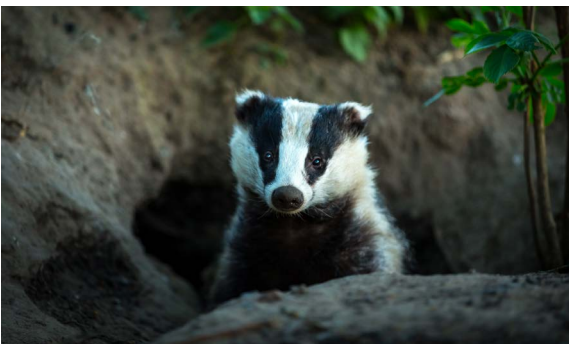
Tijdens het broedseizoen (15 maart tot 15 juli) mag u in veel gevallen geen bomen kappen of struiken snoeien.

Vleermuizenverblijf in de boomholten of onder de boomschors

Een vogelnest in de boom

Een dassenburcht

Een eekhoorn in de boom

Na-isoleren

Verschillende soorten vleermuizen en vogels verblijven in spouwmuren of in daken. Bij het na-isoleren van een spouwmuur wordt de open ruimte tussen binnen- en buitenmuur, opgevuld met isolatiemateriaal. Bij na-isolatie van de spouw kunnen op dat moment aanwezige dieren levend worden begraven of ingesloten, of raken verkleefd door lijmstoffen. De verblijfplaatsen zelf gaan (op grote schaal) verloren. Hetzelfde geldt voor dakisolatie waarbij het gehele jaar door beschermde nesten van gierzwaluwen, huiszwaluwen en huismussen en de verblijfplaatsen van diverse vleermuissoorten kunnen worden verstoord of zelfs geheel vernietigd.

Bepaalde soorten vogels en vleermuizen verblijven in spouwmuren, tussen binnen- en buitenmuur

Bepaalde soorten vogels en vleermuizen verblijven in daken, tussen de dakpannen en de dakbetimmering.

Wist u dat...

- alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd zijn?
- van een aantal vogelsoorten de nesten het gehele jaar door zijn beschermd, ook als de vogels niet aanwezig zijn bij de nestplaatsen?

Slopen en renoveren

Beschermde soorten worden ook vaak aangetroffen in of op gebouwen. Onder dakpannen kunnen nesten zitten van de huismus, huiszwaluw, gierzwaluw of vleermuis. In kieren, spleten, op zolders en in spouwmuren kunnen vleermuizen verblijven. Als er bij het slopen en renoveren van een gebouw geen rekening wordt gehouden met de aanwezige soorten, dan kunnen dieren gedood of verwond worden. Ook kunnen verblijfplaatsen of nesten van deze dieren vernield worden. Daarnaast kunnen planten en hun habitat worden beschadigd of vernield.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van beschermde soorten die vaak worden aangetroffen in of rondom gebouwen.

Soortgroep	Soort	Locatie in of rondom gebouwen
Vogels	Huismus	Onder dakpannen of in openingen in gevel of dakrand
	Gierzwaluw	Onder dakpannen of in openingen in gevel of dakrand
	Kerkuil	In schuren of stallen
	Steenuil	In schuren of stallen
	Ooievaar	Op dak of schoorsteen
	Overige broedvogels	In daklaag, muren, gevelbegroeiing en platte daken
Zoogdieren	Vleermuizen	In kieren, spleten en op zolders en in spouwmuren
	Steenmarter	Zolder
Amfibieën	Kikkers en salamanders	In vijvers
	Rugstreeppad	In het zand tussen bebouwing en bestrating, open zandvlakten/bouwgrond
Planten	Bepaalde beschermde muurplanten	Muur

DOE VOORAF ONDERZOEK

Wanneer u aan de slag wilt gaan met de werkzaamheden, onderzoek dan tijdig de omgeving en de aanwezige gebouwen. Vaak is het lastig vast te stellen of er beschermde soorten aanwezig zijn en hoe u nadelige gevolgen voor deze soorten kunt voorkomen. Het is dan verstandig om een ecologisch deskundige (bijvoorbeeld van een adviesbureau) in te schakelen. Als er beschermde dieren en planten op de locatie aanwezig zijn, waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, moet een deskundige beoordelen of deze beschermde soorten negatieve effecten gaan ondervinden van de werkzaamheden of activiteiten.

Houdt er in de planning van uw werkzaamheden rekening mee dat u eventueel uitgebreide onderzoeken moeten laten uitvoeren en mogelijk een ontheffing soortenbescherming moet aanvragen. De doorlooptijd van een uitgebreid vleermuisonderzoek kan circa een jaar bedragen.

ONTHEFFING

Wanneer werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde dieren of planten die daar aanwezig zijn, heeft u vaak een ontheffing nodig om die werkzaamheden uit te voeren. Dit geldt zowel voor overheden als voor bedrijven en particulieren. De hoofdregel is dat de provincie waarbinnen de activiteit (hoofdzakelijk) plaatsvindt het bevoegd gezag is. Dus als u een ontheffing wilt aanvragen voor de werkzaamheden die in Limburg plaatsvinden, kunt u bij Provincie Limburg terecht. De doorlooptijd van een ontheffing soortenbescherming bedraagt 20 weken.

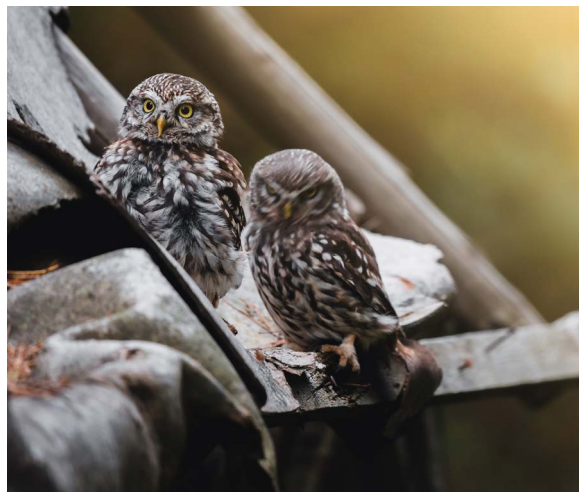
OOK EEN OMGEVINGSVERGUNNING NODIG?

Heeft u voor hetzelfde project ook een omgevingsvergunning van de gemeente nodig? Dan is het mogelijk om met de aanvraag van de Omgevingsvergunning, ook een toestemming op grond van de Wet natuurbescherming te vragen bij uw gemeente. De gemeente vraagt een Verklaring van geen bedenkingen (VVGB) aan de Provincie.

NEEM UW VERANTWOORDELIJKHEID

Op deze manier voorkomt u het risico op overtredingen van de Wnb. Als u vooraf onderzoek doet en maatregelen treft, dan voorkomt u het risico dat uw project moet worden opgeschort en eerst de onderzoeken moet laten doen.

Daarnaast draagt u bij aan de instandhouding van beschermde dieren en planten.

MEER INFORMATIE

Voor meer informatie over soortenbescherming kunt u deze websites bezoeken.

Provincie Limburg

www.limburg.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/soortenbescherming

Bij12

www.bij12.nl

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

www.rvo.nl/onderwerpen/wet-natuurbescherming

Provincie Limburg
Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving
5 december 2022